

- значний потенціал для автоматизації аудиторської діяльності, розробки внутрішньої робочої документації з використанням ІКТ, застосування спеціалізованого програмного забезпечення.

Таким чином, сфера аудиту, як і будь-яка інша галузь національної економіки, мусила терміново адаптуватися до умов воєнного стану. Основні особливості функціонування аудиту в нових умовах пов'язані з неможливістю використання окремих аудиторських процедур, переважно дистанційним режимом роботи, а також постійним ризиком появи непередбачуваних обставин під час реалізації перевірки. Фахівці передбачають певну кризу у сфері аудиту протягом найближчого часу, хоча у більш віддаленій перспективі наявні проблеми будуть обов'язково подолані. Окрему увагу слід звернути на дефіцит кадрів у сфері аудиту, що зумовлює важливість та необхідність підготовки фахівців у цій сфері.

Список використаних джерел: 1. Касаткін С. Професія внутрішнього аудитора під час війни, KPMG. URL: <https://home.kpmg/ua/uk/blogs/home/posts/2022/07/profesiya-vnutrishnoho-audytora-pid-chas-viynu.html> (дата звернення: 10.10.2022).

УДК 657.6

Сенченко С. В., здобувач вищої освіти групи МОА-221

Науковий керівник: **Гнедіна К. В.**, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування

Національний університет «Чернігівська політехніка», м. Чернігів, Україна

ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ АУДИТОРІВ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

Ключові слова: аудит, аудиторська перевірка, ризики діяльності, автоматизація, дистанційна робота.

В умовах воєнного стану постало доречне питання щодо продовження та організації діяльності вітчизняних аудиторських фірм, їх адаптації до нових умов функціонування, забезпечення дистанційної роботи аудиторів, подолання загроз закриття тощо. Усі ці питання потребують дослідження з метою визначення особливостей роботи аудиторів та шляхів її удосконалення в умовах сучасних викликів. Аудитом визначають перевірку аудитором даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності суб'єктів господарювання задля з'ясування ключового питання: чи відповідають вони в усіх суттєвих аспектах міжнародним та національним стандартам фінансової звітності та бухгалтерського обліку й іншим відповідним чинним вимогам [1]. На сьогодні з'явилася низка рекомендацій від регуляторів щодо забезпечення ефективного функціонування ринку аудиту в Україні, планування та реалізації роботи аудиторів.

Рекомендації щодо забезпечення аудиторської діяльності під час воєнного стану та післявоєнного відновлення економіки залишаються близькими до наданих під час пандемії, з урахуванням внесених змін до Закону України від 21.12.2017 № 2258-VIII [2]. Зокрема, питання включення/виключення з Реєстру аудиторів, які пов'язані з державою – агресором, сплати членських внесків на користь АПУ, застосування відповідальності за порушення вимог даного Закону детально прописані у нормативно-правовому акті [2].

На сьогодні, враховуючи сучасні виклики, аудитор не може мати впевненості навіть у підприємствах, які раніше мали бездоганну репутацію та постійно знаходились у полі зору аудиторської фірми. Зростає можливість виникнення суттєвих помилок у фінансовій звітності підприємств, що перевіряються, виникає складність визначення зон ризику, зростає аудиторський ризик. Усе це зумовлює необхідність детального вивчення бізнесу потенційного підприємства-клієнта ще до підписання договору на проведення аудиту з метою оцінювання аудиторського ризику.

Крім того, при проведенні перевірок у сучасних умовах аудиторам необхідно враховувати загрозу кібератак та здійснювати відповідні заходи задля аналізу ризиків, разом з клієнтами обговорювати рівень захисту інформації та план реагування у разі необхідності [3]. Ці питання є надзвичайно важливими задля збереження конфіденційності інформації та недопущення втрати робочої документації аудитора.

На допомогу аудиторам може прийти автоматизація аудиторської перевірки, враховуючи не тільки війну, а й той факт, що більшість бізнесу переходить у онлайн-середовище. Інформаційні технології в аудиті забезпечують кращий рівень захисту інформації, спрощення та оперативність проведення перевірок. У той же час вимагається високий рівень знань та навичок аудитора для роботи з програмним забезпеченням, а також фінансування придбання та технічного обслуговування використання програм. На сьогодні актуальною є проблема браку висококваліфікованих кадрів на ринку аудиту, у тому числі з цифровими навичками. Крім того, у зв'язку з появою нових форм звітності доречним є підвищення кваліфікації аудиторів у перевірці інтегрованої звітності, яка включає фінансову та нефінансову інформацію.

Отже, для раціональної організації роботи та забезпечення якості послуг, які надаються аудиторам, слід звернути увагу на всі актуальні зміни у законодавчій базі, розробити релевантні внутрішні робочі документи, переглянути підходи до вибору аудиторських процедур, застосовувати альтернативні процедури у разі неможливості реалізації запланованих, впроваджувати та використовувати сучасні інформаційні технології, забезпечити організацію, підтримку та контроль дистанційної роботи співробітників аудиторської фірми.

Список використаних джерел: 1. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України від 21.12.2017 р. № 2258-VIII : станом на 1 серп. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text> (дата звернення: 08.11.2022). 2. Про внесення змін до Закону України "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність" щодо забезпечення аудиторської діяльності на період дії воєнного стану та післявоєнного відновлення економіки»: Закон України від 31.05.2022 р. № 2285-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2285-20#Text> (дата звернення: 08.11.2022). 3. Офіційний сайт Професійної організації аудиторів, бухгалтерів та викладачів. URL: <https://www.un.org/securitycouncil/ru/un-sc-consolidated-list>.

УДК 657

Юрків Р. О., здобувач вищої освіти

Шевців Г. Р., здобувач вищої освіти

Науковий керівник: **Демко І. І.**, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри «Облік і оподаткування»

Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів

ОПТИМІЗАЦІЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВА

Ключові слова: бізнес-процес, оптимізація, методи бізнес-процесів, принципи.

Сучасні мінливі умови бізнесу вимагають швидко реагувати на зміни середовища, і впроваджувати інновації в роботі підприємств для збільшення їх ефективності та продуктивності. Оптимізація бізнес-процесів є однією з основних, стратегічно важливих завдань підприємства, що визначають усю його подальшу ефективну діяльність.

Бізнес-процес компанії – це набір пов'язаних між собою дій і функцій, які необхідні для виробництва певного результату, що має цінність для зовнішнього або внутрішнього споживача [1].

Оптимізація бізнес-процесів є одним з аспектів організаційного розвитку, за якого ряд дій приймається власником процесу для виявлення, аналізу та покращення існуючих бізнес-процесів на підприємстві у відповідності з поставленими цілями і завданнями, таких як збільшення прибутку і продуктивність, зниження витрат тощо. Також поліпшення бізнес-процесів є таким способом зміни існуючих бізнес-процесів, за якого досягається поліпшення якості продукту або послуги, з метою їх відповідності потребам клієнтів і споживачів.

Варто означити основні принципи оптимізації, а саме:

- відповідність поліпшення бізнес-процесів стратегічним цілям підприємства;
- орієнтація на внутрішніх та зовнішніх споживачів;
- наявність критеріїв оптимізації бізнес-процесів;
- наявність власників бізнес-процесів, які відповідальні за їх оптимізацію.

Для оптимізації кожного бізнес-процесу окремого підприємства використовується завжди індивідуальний підхід, хоча можна назвати основні принципи удосконалення, які в багатьох випадках використання привели до позитивних результатів (рис. 1):